

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0423U100199

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Реброва Ольга Олександрівна

2. Olga O. Rebrova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9540-7556

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.08

Назва наукової спеціальності: Спеціальна психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-11-2023

Спеціальність за освітою: практичний психолог

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д26.450.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.01

Тема дисертації:

1. Психологічний супровід батьків дітей раннього віку з особливими освітніми потребами
2. Psychological assistance for the parents of the young kids with learning disabilities

Реферат:

1. У дисертації комплексно досліджено та проаналізовано сучасні підходи до психологічного супроводу батьків дітей раннього віку з ООП (родинно-центрований, гуманістичний, феноменологічний, особистісно зорієнтований, системний, які представляють проблему як багатокомпонентне утворення із засадничими позиціями, умовами, особливостями. Обґрунтовано й розроблено цілісну структурно-функціональну модель психологічного супроводу батьків дітей раннього віку з особливими освітніми потребами в умовах родинного виховання та визначено зміст її компонентів. Визначено зміст теоретичного конструкту «психологічний супровід батьків дітей раннього віку з ООП» як недирективну цілісну й комплексну інтегративну технологію, у тривалому процесі якої створюються психологічні умови для глибшого пізнання власної особистості, підвищення рівня психологічних знань і психологічної культури, відновлення потенціалу успішного функціонування родини, розвиток й саморозвиток кожного з батьків. Обґрунтовано й

експериментально перевірено ефективність програми психологічного супроводу батьків дітей раннього віку з особливими освітніми потребами, розроблено сучасний комплексний, інтегративний психотренінг, спрямований на оптимізацію батьківсько-дитячих стосунків, емоційний мікроклімат в родині.

Психологічний супровід батьків, які виховують дітей з ООП передбачає надання різносторонньої допомоги, а саме: проведення психологічної діагностики дітей для виявлення сильних і слабких ознак розвитку особистості, визначення і розв'язання проблем, що можуть виникати під час соціалізації та інтеграції; крім того, інформування батьків стосовно розвитку дитини з особливими освітніми потребами та їх впливу на подальший розвиток; психологічний супровід родин та психокорекція сімейних дисфункцій родинної системи, що може реалізовуватися на двох рівнях: спорідненому та батьківському. Визначено необхідні умови: комплексна, цілеспрямована організація психологічного супроводу; суб'єкт-суб'єктнісна, особистісно зорієнтована у ситуації розвитку дитини; поєднання знань вікового психічного розвитку дитини з особливостями психічного стану батьків; практична зорієнтованість корекційно-розвиткового процесу; цілісність, довготривалість, етапність проведення діагностичної, едукативної, корекційно-розвиткової, моніторингової роботи; системність і відповідна компетентність фахівців. Обґрунтовано виражену позитивну динаміку за всіма окресленими показниками, які змістовно описують структуру типів родин, які виховують дітей раннього віку з ООП, після реалізації програми психологічного супроводу. Виявлені психологічні закономірності можуть бути покладені в основу розробки стратегії удосконалення родинної психологічної культури, освітнього процесу, в процесі реалізації психологічних інтервенцій, розробки та впровадження психологічних програм і проєктів.

2. This study fully investigated modern approach to psychological assistance for the parents of the young kids with learning disabilities (family-centered, humanist, phenomenological, personality-oriented, system) which illustrate the problem as multi-component formation with fundamental positions, conditions, peculiarities. The thesis establishes a comprehensive structural-functional model of psychological assistance for the parents of the young kids with learning disabilities given family upbringing and defined the essence its contents. It identified the contents of theoretical construct 'psychological assistance for the parents of the young kids with learning disabilities' nondirective comprehensive integrative technology which through a lengthy process creates psychological grounds for deeper learning of one's own personality, improvement of one's psychological skills and culture, restoration of family functioning ability, development and self-development of each parent. The research argues and exhibits the efficiency of psychological assistance for the parents of the young kids with learning disabilities program, develops modern, comprehensive, integrative psychological training course designed to optimizing parent-child relationship, emotional family environment. Thereunder, psychological assistance for the parents who are raising young kids with learning disabilities implies providing multi-faced aid, namely: diagnostic procedures for the kids in order to identify strong and weak signs of personality development, identification and solution of any issues arising while socializing and integration, besides, informing parents regarding the development of their special needs kid and the effect of those needs onto his/her further development; psychological family assistance and psychological correction of family disfunctions of a family system which could be performed on both a kindred and parental level. The thesis shows all necessary conditions to that end: complex, purposive arrangement of the psychological assistance; subject-subject, personality-focused on specific case of a child development; knowledge incorporation of age-related psychological development together with specifics of parents' mental condition; practical focus of correction-development process; cohesion, continuance, phasing of diagnosing, education, correction-development, monitoring; system approach and respective competence of the staff. The research gives considerable grounds for clear positive dynamics by all the afore-mentioned indexes that substantially describe the structure of family types who raise young kids with learning disabilities after having gone through the program of the psychological assistance. The identified psychological consistent patterns could be made into strategy development of improving family psychological culture, educational process, while performing psychological intervention, development and implementation of psychological programs and projects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Реброва О. О. Підходи до вивчення психологічного супроводу родин, які мають дітей з вадами розвитку. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2021. № 5(41).С.32-37.
<http://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/6869>
- Реброва О. О. Програма психологічного супроводу батьків дітей раннього віку з особливими освітніми потребами. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія. 2021.Том 32. (71). № 3. С.136-142. https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/3_2021/24.pdf
- Реброва О. О. Аналіз ефективності програми психологічного супроводу батьків, які виховують дітей раннього віку з особливими освітніми потребами. Габітус. 2021. №27. С.33-38.
<http://habitus.od.ua/journals/2021/27-2021/7.pdf>
- Реброва О. О. Дослідження родин, які виховують дітей раннього віку з особливими освітніми потребами. Науковий вісник Херсонського державного університету. Психологічні науки. 2021. № 4. С.171-178.
<https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/1250/1206>
- Реброва О.О Організаційно-методичні засади дослідження психологічного супроводу батьків, які виховують дітей раннього віку з особливими освітніми потребами Проблеми сучасної психології. 2021. № 3. С. 64 - 71. <http://www.journalsofznu.zp.ua/index.php/psych/article/view/2546/2432>
- Реброва О. О. Психологічні особливості родин, які виховують дитину з особливими освітніми потребами. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки збірник наукових праць. 2021. № 9. С.220-229. http://psy-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/9_2021/30.pdf
- Реброва О.О. Методики діагностування готовності батьків до психологічного супроводу. Наукові перспективи: журнал. Київ, 2023. № 1 (31). С. 535-548.
<http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/3574/3594>

Наукова (науково-технічна) продукція: дисертація

Соціально-економічна спрямованість: осучаснення змісту психологічного супроводу батьків дітей раннього віку з особливими освітніми потребами

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U003347

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Душка Алла Луківна

2. Alla L. Dushka

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0805-781

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=wGREGrMAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: вул. М. Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальова Ольга Вікторівна
2. Olha V. Kovalova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5061-6506

Додаткова інформація: [http://www.researcherid.com/rid/C-7855-2018;](http://www.researcherid.com/rid/C-7855-2018)
<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&authuser=1&user=5mujTzEAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чобанян Анна Варужанівна
2. Anna V. Chobanian

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6191-1068

Додаткова інформація: [https://scholar.google.com/citations?user=phYXjUQAAAAJ&hl=ru;](https://scholar.google.com/citations?user=phYXjUQAAAAJ&hl=ru)
[https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57430320300;](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57430320300)
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/3351575>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Прохоренко Леся Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Прохоренко Леся Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Баташева Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна